

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ഷഷ്ഠസ്കന്ധേ പഞ്ചമോഽധ്യായഃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ  
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം  
॥ ഷഷ്ഠാസ്കന്ധേ പഞ്ചമോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച  
തസ്യാം സ പാണ്ഡുജനയാം വൈ  
വിഷ്ണുമായോപബൃംഹിതഃ |  
ഹര്യശ്വസംജ്ഞാനയുതം  
പുത്രാനജനയദ് വിഭുഃ || 1 ||

അപൃഥഗ്ധർമശീലാസ്തേ സർവേ ദാക്ഷായണാ നൃപ |  
പിത്രാ പ്രോക്താഃ പ്രജാസർഗേ പ്രതീചീം പ്രയയുർദിശം || 2 ||

തത്ര നാരായണസരസ്തീർഥം സിന്ധുസമുദ്രയോഃ |  
സംഗമോ യത്ര സുമഹൻമുനിസിദ്ധനിഷേവിതം || 3 ||

തദുപസ്തപശ്ശനാദേവ വിനിർധുതമലാശയാഃ |  
ധർമേ പാരമഹംസ്യ ച പ്രോത്പന്നമതയോഽപ്സത || 4 ||

തേപിരേ തപ ഏവോഗ്രം പിത്രാദേശേന യന്ത്രിതാഃ |  
പ്രജാവിവൃദ്ധയേ യത്താൻ ദേവർഷിസ്താൻ ദദർശ ഹ || 5 ||

ഉവാച ചാഥ ഹര്യശ്വാഃ കഥം സ്രക്ഷ്യഥ വൈ പ്രജാഃ |  
അദ്യഷ്ടാന്തം ഭുവോ യുയം ബാലിശാ ബത പാലകാഃ || 6 ||

തഥൈകപുരുഷം രാഷ്ട്രം ബിലം ചാഭ്യഷ്ടനിർഗമം |  
ബഹുരൂപാം സ്ത്രീയം ചാപി പുമാംസം പുംശ്ചലീപതിം || 7 ||

നദീമുദയതോവാഹാം പഞ്ചപഞ്ചാഭ്യുതം ഗൃഹം |  
കുചിദ്ധംസം ചിത്രകഥം ക്ഷൗരപവ്യം സ്വയം ഭ്രമിം || 8 ||

കഥം സ്വപിതൂരാഭേദമവിദ്വാംസോ വിപശ്ചിതഃ |  
അനുരൂപമവിജ്ഞായ അഹോ സർഗം കരിഷ്യഥ || 9 ||

ശ്രീശുക ഉവാച  
തന്നിശമ്യഥ ഹർയശ്വാ ഔത്പത്തികമനീഷയാ |  
വാചഃകൂടം തു ദേവർഷേഃ സ്വയം വിമമൃശൂർധിയാ || 10 ||

ഭൂഃ ക്ഷേത്രം ജീവസംജ്ഞം യദനാദി നിജബന്ധനം |  
അഭ്യഷ്ടാ തസ്യ നിർവാണം കിമസത്കർമ്മഭിർഭവേത് || 11 ||

ഏക ഏവേശ്വരസ്തുർയോ ഭഗവാൻ സ്വാശ്രയഃ പരഃ |  
തമഭ്യഷ്ടാഭവം പുംസഃ കിമസത്കർമ്മഭിർഭവേത് || 12 ||

പുമാൻ നൈവൈതി യദ് ഗത്വാ ബിലസ്വർഗം ഗതോ യഥാ |  
പ്രത്യഗ്ധാമാവിദ ഇഹ കിമസത്കർമ്മഭിർഭവേത് || 13 ||

നാനാരൂപാത്ത്ഥനോ ബുദ്ധിഃ സ്വൈരിണീവ ഗുണാൻവിതാ |  
തന്നിഷ്ഠാമഗതസ്യേഹ കിമസത്കർമ്മഭിർഭവേത് || 14 ||

തത്സംഗഭ്രംശിതൈശ്ചര്യം സംസരന്തം കുഭാർയവത് |  
തദ്ഗതീരബുധസ്യേഹ കിമസത്കർമ്മഭിർഭവേത് || 15 ||

സൃഷ്ട്യപ്യയകരീം മായാം വേലാകുലാന്തവേഗിതാം |  
മത്തസ്യ താമവിജ്ഞസ്യ കിമസത്കർമ്മഭിർഭവേത് || 16 ||

പഞ്ചവിംശതിതത്ത്വാനാം പുരുഷോദ്ഭൂതദർപണം |  
അധ്യാത്മമബുധസ്യേഹ കിമസത്കർമ്മഭിർഭവേത് || 17 ||

ഐശ്വരം ശാസ്ത്രമുത്സൃജ്യ ബന്ധമോക്ഷാനുദർശനം |  
വിവിക്തപദമജ്ഞായ കിമസത്കർമ്മഭിർഭവേത് || 18 ||

കാലചക്രം ഭ്രമിസ്തീക്ഷ്ണം സർവം നിഷ്കർഷയജ്ജഗത് |  
സ്വതന്ത്രമബുധസ്യേഹ കിമസത്കർമ്മഭിർഭവേത് || 19 ||

ശാസ്ത്രസ്യ പിതൂരാദേശം യോ ന വേദ നിവർതകം |  
കഥം തദനുരൂപായ ഗുണവിശ്രംഭ്യപക്രമേത് || 20 ||

ഇതി വ്യവസിതാ രാജൻ ഹര്യശ്വാ ഏകചേതസഃ |  
പ്രയയുസ്തം പരിക്രമ്യ പന്മാനമനിവർതനം || 21 ||

സ്വരബ്രഹ്മണി നിർഭാതഹൃഷീകേശപദാംബുജേ |  
അഖണ്ഡം ചിത്തമാവേശ്യ ലോകാനനുചരൻമുനിഃ || 22 ||

നാശം നിശമ്യ പുത്രാണാം നാരദാച്ഛീലശാലിനാം |  
അൻവതപ്യത കഃ ശോചൻ സുപ്രജസ്ത്വം ശുചാം പദം || 23 ||

സ ഭൂയഃ പാഞ്ചജന്യായാമജ്ഞേന പരിസാന്തിതഃ |  
പുത്രാനജനയദ് ദക്ഷഃ ശബലാശ്വാൻ സഹസ്രശഃ || 24 ||

തേപി പിത്രാ സമാദിഷ്ടാഃ പ്രജാസർഗേ ധൃതവ്രതാഃ |  
നാരായണസരോ ജഗ്മൂർയത്ര സിദ്ധാഃ സ്വപൂർവജാഃ || 25 ||

തദുപസ്പർശനാദേവ വിനിർധൂതമലാശയാഃ |  
ജപന്തോ ബ്രഹ്മ പരമം തേപുസ്തേത്രിത്ര മഹത് തപഃ || 26 ||

അബ്ദക്ഷാഃ കതിചിൻമാസാൻ കതിചിദ്വായുഭോജനാഃ |  
ആരാധയൻ മന്ത്രമിമമഭ്യസൃന്ത ഇന്ദ്രസ്പതിം || 27 ||

ഓം നമോ നാരായണായ പുരുഷായ മഹാത്മനേ |  
വിശുദ്ധസത്തൃധിഷ്ണായ മഹാഹംസായ ധീമഹി || 28 ||

ഇതി താനപി രാജേന്ദ്ര പ്രതിസർഗധിയോ മുനിഃ |  
ഉപേത്യ നാരദഃ പ്രാഹ വാചഃ കൂടാനി പൂർവവത് || 29 ||

ദാക്ഷായണാഃ സംശൃണുത ഗദതോ നിഗമം മമ |  
അൻവിച്ഛതാനുപദവീം ഭ്രാതൃണാം ഭ്രാതൃവത്സലാഃ || 30 ||

ഭ്രാതൃണാം പ്രായണം ഭ്രാതാ യോനൂതിഷ്ഠതി ധർമവിത് |  
സ പുണ്യബന്ധുഃ പുരുഷോ മരുദ്ഭിഃ സഹ മോദതേ || 31 ||

ഏതാവദുക്ത്വാ പ്രയയൗ നാരദോഽമോഘദർശനഃ |  
തേപി ചാൻവഗമൻമാർഗം ഭ്രാതൃണാമേവ മാരിഷ || 32 ||

സധീചീനം പ്രതീചീനം പരസ്യാനുപഥം ഗതാഃ |  
നാദ്യാപി തേ നിവർത്തന്തേ പശ്ചിമാ യാമിനീരിവ || 33 ||

ഏതസ്മിൻ കാല ഉത്പാതാൻ ബഹൂൻ പശ്യൻ പ്രജാപതിഃ |  
പൂർവവന്നാരദക്യുതം പുത്രനാശമുപാശൃണോത് || 34 ||

ചുക്രോധ നാരദായാസൗ പുത്രശോകവിമൂർച്ഛിതഃ |  
ദേവർഷിമുപലഭ്യാഹ രോഷാദിസ്ഫുരിതാധരഃ || 35 ||

ദക്ഷ ഉവാച  
അഹോ അസാധോ സാധുനാം സാധുലിംഗേന നസ്ത്വയാ |  
അസാധ്യകാർയർഭകാണാം ഭിക്ഷാർമാർഗഃ പ്രദർശിതഃ || 36 ||

ഋണൈസ്ത്രിഭിരമുക്താനാമമീമാംസിതകർമ്മണാം |  
വിഘാതഃ ശ്രേയസഃ പാപ ലോകയോരുഭയോഃ കൃതഃ || 37 ||

ഏവം ത്വം നിരനുക്രാശോ ബാലാനാം മതിഭിദ്ധരഃ |  
പാർഷദമധ്യേ ചരസി യശോഹാ നിരപത്രപഃ || 38 ||

നനു ഭാഗവതാ നിത്യം ഭൂതാനുഗ്രഹകാതരാഃ |  
ഋതേ ത്വാം സൗഹൃദഘ്നം വൈ വൈരജരമവൈരിണാം || 39 ||

നേത്ഥം പുംസാം വിരാഗഃ സ്യാത് ത്വയാ കേവലിനാ മൃഷാ |  
മന്യസേ യദ്യുപശമം സ്നേഹപാശനികൃന്തനം || 40 ||

നാനുഭൂയ ന ജാനാതി പുമാൻ വിഷയതീക്ഷ്ണതാം |  
നിർവിദ്യേത സ്വയം തസ്മാന്ന തഥാ ഭിന്നധീഃ പരൈഃ || 41 ||

യന്നസ്ത്വം കർമസന്ധാനാം സാധുനാം ഗൃഹമേധിനാം |  
കൃതവാനസി ദുർമർഷം വിപ്രിയം തവ മർഷിതം || 42 ||

തന്തുകൃന്തന യന്നസ്ത്വമഭദ്രമചരഃ പുനഃ |  
തസ്മാൽലോകേഷു തേ മൂഢ്യ ന ഭവേദ്ഭ്രമതഃ പദം || 43 ||

ശ്രീശുക ഉവാച  
പ്രതിജഗ്രാഹ തദ്ബാഢ്യം നാരദഃ സാധുസമ്മതഃ |  
ഏതാവാനു സാധുവാദോ ഹി തിതിക്ഷേതേശ്വരഃ സ്വയം || 44 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം  
ഷഷ്ഠസ്കന്ധേ നാരദശാപോ നാമ പഞ്ചമോദ്യായഃ ||